

nolunt incedere recti sed transuer-
si. nec volunt se curvare sed eleva-
re: a ideo intrare non possunt in te-
plum dei: sed foris manent inclusi.
Math. xvij. Quoniam angusta porta et
arta est via que dicit ad vitam.
Quintus panis est panis celestis.
de quo pane dicitur Luc. xiiij. Be-
atus qui manducabit panem in
regno celorum. de ista manducacione
dicitur eiusdem. Et ego dis-
pono vobis sicut disponuit mihi pa-
ter meus regnum ut edatis et biba-
tis super mensam in regno meo.
Ex quibus verbis habetur quod illis
conuiuin; habebit ministerantis
sublimitatem. Cum dicit. Ego. non
angelus. non petrus. non paulus non
aliquis alius sanctus sed ipse christus.
Luc. xiiij. Amem dico vobis quod preci-
get sea satiet illos discubere et tra-
iens ministerabit illis. Secundo ha-
bebit mensuram et manducantium
ordinabilitatem. cum dicit. Dispono
vobis et in diversis mensis pono.
Nam in una mensa erunt patricie
et in alia plebe. in alia apostoli
a sic de aliis. Joh. xiiij. In domo
patris mei mansiones multe sunt.
Tertio habebit cibi et potum dulcem
dinem et suavitatem. cui dicit. ut eda-
tis et bibatis. Eccl. xxiiij. Qui edunt
me adhuc esurient: et qui bibunt
me adhuc sient. Quarto ha-
bebit mense preceptorem. quod come-
det in eadem mensa cum domino. cum di-
citur super mensam meam. Ps. ff.
lii cui sic nouellello in circuitu

mense tue. Quinto habebit loci
amenitatem. cum dicitur. in regno
meo. Illa enim dominus dei erit pul-
chra et amena numeri. xxiiij. Quoniam
pulchra tabernacula tua iacob et
tentoria tua israel: ut valles ne-
morate. ut orti iuxta flumina irri-
gu: et erit magna et lata. Baruch.
iii. O israel quoniam magna est dominus
dei et in multis locis possessionis eius

Dominica quinta in quadragesima.
Sermo primus.

Ovis ex vobis arguet
me de peccato. Sive ita
tem dico: quae non cre-
ditis mihi. qd. Joh. viij. Ista dominica vocata de
passione. non quod tali die Christus fue-
rat passus sed quod post Lazarum resu-
scitationem fuerat ad mortem senten-
tiatus et habet Joh. xi. Illud au-
te miraculum de resuscitatione lazari
legitur feria quinta precedente ista domi-
cam. Illa autem resuscitatio creditur fa-
cta fuisse prima luna marchi cuius
luna. xv. crucifixus est dominus. Et quod pri-
mo post illa setem firmata ista
domica prima occurrit. Jo. in ista do-
mica ecclesia officium de passione scri-
pit. Dicit autem Augustinus. duo sunt quae co-
mendantur martirium. scilicet patientia et caritas.
Ait enim in libro de patientia. Quoniam
do vides aliquem pati gravia no-
li continue laudare patientiam
quam ostendit. nisi causa patie-
di quanto illa bona est tunc etiam

die sexta

*pam sit quaq
modis.*

Ista vera est In euangelio igitur
hodierno ponitur causa passiois
In epistola ponitur pena et effica-
tia passionis. Causa autem passio-
nis quae scilicet indei xp̄m occide-
runt fuit duplex. s. sanctitas vite
et veritas doctrine. Sanctitas quae
vite xp̄i incitabat iudeos ad iniui-
diam. Cuius sanctitas notatur cui
dicitur Quis ex vobis arguet me
de peccato. Cuius enim quinq; modis
fuit peccatum. s. corde ore et opere: o-
missione et origine. nullo istorum
modo christus peccauit. Non cor-
de quia semper habuit cogitacio-
nes mundas. Apoca. p. Caput au-
tem et capilli eius erant candidata
et lana alba. Capilli capitum sunt
cogitationes mentis que in illo fue-
runt candide atque purissime. No
corde quia habuit rationes discre-
tas et utilissimas. Non opere quia
habuit operationes sanctas. De
hinc duobus dicitur prime pet. p.
Qui peccatum non fecit nec est inuen-
tus dolis in ore eius. Non omissione.
quia nullum bonum omisit quod
facere debuit. Ilsa. v. Quid ultra
facere debui vince mee et non feci. c
Non origine: quia nullum peccatum
origionale atterit: sed sanctus fuit
inceptu et sanctus in ortu. Luce p.
Ib; et quod nasceretur ex te sanctum
vocabitur. Secunda causa fuit
veritas doctrine que iudeos incita-
bat ad iniurias: quae veritas odium
parit. Et hoc notatur cum dicitur
Si veritatem dico vobis: quae non

reditis mihi. Contingit enim de ve-
ritate sicut contingit de luce. odore et
sa poe. Lux enim est amabilis ha-
bentibus sanos oculos. Sed odia-
sa habentibus oculos lippos. Au-
gustinus. Oculis egris odio est
lux: que puris est amabilis. Odor
boni
frigidi
rumoris
floris
ne
gratus est homini: quia etreat a co-
fortate. Sed odiosus est serpens: quia
ipsum occidit et fugacem palato sa-
no panis est suavis et sapidus:
qui palato infirmo est insipidus
et penitus. Vnde dicit beatus Au-
gustinus. Palato non sano pena
est panis: qui sano est suavis. Ve-
ritas igitur odiosa est superbis: si
cuit lux est odiosa lippos oculis.
Si enim predicatorum superbus de vir-
tute humilitatis: talis veritas ta-
fulgens et clara est eis odiosa. Vn-
de dicitur Ecclesiast. decimotertio
Abominationis est superbo humili-
tatis. Causa autem est superbia
lippidudo: que obstat ne ista lux
fulgeat in oculis anime. Vnde di-
cit beatus Gregorius. Tunctus me-
ris est obstatulum in oculis ani-
me. Idem. Quippe quam non inue-
nit humilem veritas fugit mente
Secundo etiam est odiosa lux
uriosus sicut odor. Si enim predi-
catur eis de odore puritatis et mu-
ditie: talis odor eis displacebit. Un-
de dicitur Ecclesiastici vicesimo p.
mo. Audiet luxuriosus et displice-
bit sibi. Causa est: quia instar por-
torum a serpentum malunt stare
in foro luxurie: quae in odore munditie.

Vnde cumquid am iuuenis lasciuus audiente pitagora se malleum mulieb⁹ vñsari q̄d cum p̄bis
Et fues inquit pitagoras in ceno libenti⁹ q̄d in aqua clara morant⁹
Tercio est obiosa auais sicut painis palato corrupto. Si autem predicatur eis tempus terrenorum a appetitus celestium talis painis doctrine. licet i se suauis sit. eis tamen execrabilis est. Eccl. xiiij. Exercitatio diuitiū est paupertas. Causa autem est quia habet palatum corruptum. Ideo nō possunt sentire saporem celestium. pri. Corint. iiij. Animalis homo non percipit ea que sunt spiritus dei. Augustini⁹ Palatum febricitantis habet cui mel insipidū est. De habentibus autem palatum sanum dicit Cistostom⁹. Vere non habet homo super terram quod amet; qui donū celeste in veritate pregesta erit. In epistola autem ad diernam ponitur pena et efficacia passiois et sanguinis ihesu xp̄i vbi dicitur q̄d sanguis xp̄i habet efficaciam et virtutem in celo in mundo et in inferno. In celo quidem habuit duplēm efficaciam. Prima est quia cum aperuit quod notatur cui dicitur. Per primum sanguinem in trivit semel in sancta et cetera. Celum enim clausum erat: cui clausura figurata erat in clausura terrestris paradisi: que tripliciter clausa erat ut dicitur Gen. iiiij. scilicet angelica custodia flamma apposita: et

112
117
rumptha bis acuta. ut custodia angelica ostium clausum teneret. ut flamma apposita hominem ab ingressu arceret. ut rumptha bis acuta hominem deterret. Et id sanguis xp̄i fuit clavis dei: aqua dei. et pretium dei. Inquantū enim fuit clavis ostium aperuit. Ilsa. xxij. Dabo clavem dauid sup humerum eius. Aperiet et non erit qui claudit. Quod de cruce sed in glosa totum accipitur quam christus suis humeris baulet. Hieronimus. Sanguis christi clavis paradisi Aqua dei ignem infernalem quo ad bonos extinxit. Eccl. iii. Ignem ardente extinguit aqua. In huius significationem aqua de latere christi emanavit. Ista duo tangit Hieronim⁹ dicens. Flamma illa rumptha in foribus presidetia cherubim. xp̄i extincta et reserata sunt sanguine. Inquantū autem fuit pretium dei rumptha; bis acutam abstulit. Per illam enim tunc pleam bis acutam iustitia dei perficiabatur que bis acuta erat: quod corpus et animam incidebat. Vel quia requirebat satisfactionem. De commissis et omissis satisfactionem christus fecit. quando sum sanguinem patrum in pretium debuit. Vnde cantatur. Qui eterno patri pro nobis ade debitum solvit. Secunda efficacia fuit quia deum recessit. Quod notatur cum dicitur. Et ideo noui testamenti mediator est. Erat quedam guerra inter

deum & hominem ideo christus mediorem se fecit. p.m. Thimo. ii.
Vnus est mediator dei & hominum homo ihesus christus qui in redem
pcionem semetipsum dedit pro nobis omnibus. Sepe autem contigit quod quando aliquis inter duos ritantes se interponit: ab utroque vulnus recipit. Sic christus vulneratus fuit ab homine. Zach. xiiij. Huius plagiatus fuit in domo eorum qui me diligebant a deo patre. Isaie. liij. Propter scelus populi mei peruersi eum. Idem. x. disciplina pacis nostre super eum accepit. Homo quidem debebat disciplinari: sed christus disciplina; recepit: et sic patrem pacificauit. Ista autem disciplina fuit multus fortis & dura. Illa autem disciplina que fit cum virgis est dura: quia carnem frangit. Illa autem que fit cum spinis est fortior quia usque ad ossa profunda pertingit. Illa autem que fit ferreis instrumentis est fortissima: quod animam a corpore excutit. Ista tripli disciplina christus fuit disciplinatus. Primo cum virgis quoniam ad columnam fuit flagellatus & illa disciplina totum corpus eius vulnerauit sanguine repleuit. Secundo cum spinis quando fuit coronatus. Et illa disciplina secundum Bernardum os dulcissimum capitis perforauit usque ad cerebrum penetravit. Nec dicat aliquis hoc impossibile esse quod spicile fragiles os duri in capitis potuerunt perforare:

quia omnis cedat natura & virtutis adest divina. Cum enim Christus voluerat sustinere durissimum eructatum. voluit ut spine pertingerent usque ad cerebrum. Nec est contrarium ei quod dicitur Joh. xix. Os nonominuetis ex eo. ubi illud os capitum non fuit diminutum. licet fuerit perforatum. Tertio cum instrumentis ferreis id est cum clavis acutis. & illa disciplina animam eius a corpore excusit. Iohann. xix. Inclinato capite emisit spiritum Secundo sanguis Christi habuit virtutem in mundo & ista est duplex. Homo quidem erat seruus & immundus. Quia igitur seruus erat. ideo Christus sanguinem suum fudit in pretium redemptoris. Quod notatur cum dicitur Eterna redemptio inuenta est. sed Christus in ista redemptione sicut liberalis mercator facere volevit: qui in uento lapide pretioso quemadmodum considerauit. saccum pecunie studiose ligatum non dissoluuit. sed laceat pecuniam non numerat. non poterat. non mensurat: sed venditor exponit. ut accipiat quantum rebit. Christus habuit sacculum pecunie corporis proprii pretioso sanguine plenus. p. viij. Sacculum pecunie secum tulit. non expectauit ut iste saccus dissolueretur. id est communis morte sumetur. sed in quinque partibus ipsum laceari voluit ut pretium largiceretur. homo cito redimeretur. Cetera quidem deus fecit in numero

ro. pondere a mensuravt habetur
 Sapien. xi. Excepto opere nostre
 redempcōnis. Ibi enim nō serua
 uit numerū. s. vt vnam rel duas
 guttas sanguinis subaēt cūna
 sola sufficiet. non seruauit pon
 dus. s. vt vnam libraz effunderet.
 non seruauit mensurā. s. vt calicē
 mensuraret: sed totum dedit. to tu
 effudit. Ps. Copiosa apud eum
 redemptio. Bernardus. Vere co
 piola: quia nō gutta sanguinis
 sud vnda fluminis per quinqꝫ p
 tes co: poris emanauit. Secundo
 erat immund⁹: a ideo christ⁹ san
 guinez suum in lauacro emunda
 tionis effudit. Quod notatur cu
 dicitur Sāguis xp̄i emūdabit cō
 scientias nostras q̄c. Non solū cō
 scientias nr̄as emundauit h̄ eti
 am om̄a elemēta purgauit. Erat
 en̄ infect⁹ aer p ydolatræthuri
 ficationem. Terra erat infecta p
 inoccētis sanguinis effusionē. In
 fecta cāt aqua ex hostiarū locone
 Infectus erat ignis ex sacrificiō
 concrematione. Ideo christ⁹ in ae
 re pativolutit aerē sacrificaret.
 Sanguis ei⁹ in terra cecidit vt ter
 ram mundaret. Aqua de latere ex
 iuit vt aquam purificaret. Tāde
 spiritus sanctus in igne apparuit
 vt ignem sanctificaret. Tertio
 habuit virtutē in inferno q̄ ipſū
 confregit a sanctos patres inde
 eduxit. Nam xp̄ter preuaricationē
 primo cū parentū que adhuc du
 rabat in veteri testamento om̄es

ad limbū descendebant. Sed chri
 st⁹ om̄nes p suam mortem eripu
 it. Quod notatur cum dicitur Ut
 morte ītercedētē in redēptione
 earum preuaricationē que erant
 ī priori testamēto. Legitur ī hi
 storia scolastica q̄ salomō habe
 bat strūcōnem habentem pulū
 quem pullum salomon ī cauea
 vitrea inclusit. Cum vero pater fi
 lium habere non posset: vermē de
 deserto attulita de sanguīne eius
 caueā timuit: ɔtriuo frāda fuit
 a sic pullum īde eduxit. Iste ver
 mis est christ⁹ qui dicit ī psal.
 Ego sum vermis a non homo s̄c.
 Vermis em̄ nascitur ex humore
 terre. virtute caloris naturalis: a
 sic vermis habet patrem ī celo. s.
 solem: a matrem ī terra scilicet
 humorem terre. Sic etiā christ⁹
 ī celo habet patrem sine matre.
 a ī terra habet matrem sine pa
 tre. Pulli inclusi ī cauea erāt sā
 di patres inclusi scilicet ī cauer
 na inferni. Sed venit iste vermis
 a virtute sanguinis sui caueam il
 lam siue cauernam confregit: a ī
 de sanctos patres eduxit. Vnde
 psalmista. Cōtriuit portas ereas
 a rectes ferreos confregit Zach.
 nono Tu quoqꝫ ī sanguine testa
 menti tui eduxisti viatos tuos de
 lacū ī quo non erat aqua.

Sequuntur sermo secūd⁹ eiusdē

Vleauit ergo lapides in
debet iacentem in eum ac-
ibi supra. Mundus iste
erat tanq; mare tempestuosum a
tanq; fluui; rapidus. tanq; fluui;
us profundus in quo periclitab-
tur omnes. Ideo deus quod amo-
do pontem sibi posuit per quem ad
patriam celestem secum transiret.
Est autem consuetudo q; quando
pons construitur. lapides primo
iaciuntur a pile fundantur. Dein
de super pilas pons ipse constui-
tur. In euangelio igitur hodierno
agitur de pilorum fundatione. Cu
dicitur. Tulerunt lapides indei. In
epistola vero agitur de ipsius po-
nis fabricacione. cum dicitur Chri-
stus assistens pontifex futuoru-
bono & pontem faciens. Circa p
mū notandum est q; inde christo
mortem intentauerunt cum ipsum
lapidare voluerunt. Tribus em
vibus christo mors intentata
fuit. Primo per herodem qui ipsum
voluit occidere. Secundo per suos
compatriotas qui ipsum voluerent
precipitare ut habetur Luce qua-
to. Tertio per indeos qui ipsum vo-
luerunt lapidare. Multi autem ad
huc ipsum habicie lapidare viden-
tur de quibus sic dicit Beda Quot
quot malas cogitationes qs assu-
mit: quasi tot in ihesum lapides
mittit. Ac demum quantu; ad se perti-
net si ad deliberationem transit; ip-
sum extinguit. Circa secundum no-
tandum q; christus dicitur pontifex

*Nr. 100px
dim 2*
propter quatuor causas. Primo
pterocabulum. Secundo ppter
habitum. Tertio ppter undionis
misterium. Quarto ppter officium.
Primo quidem christus dicitur po-
tifex ppterocabulum. Sicut enim
dictum est pontifex dicitur quasi pon-
tem faciens. In mari enim huius
mundi periclitabant a naufragio
sustinebant. Ideo deus contra istos
naufragios triplex dedit adiutoriu-
m. s. nauim tabulam. a pontem.
Nauis est innocentia in qua posi-
tus fuit ab am sed ista nauis fra-
cta fuit quando peccauit. In hac na-
ui fuit ergo beata que sicut nauis
integra ad paradisi portum perue-
nit. In hac naui fuit omnes bap-
tisati qd in seruatis innocentia bap-
tismalem. Sz qd oes feret frangunt
nauem innocentie. Jo parauit ad
introitum. s. tabulam pme. Nā fīm Ile
romi. Pma ē secunda tabula post
naufragium. In hac tabula pme
fuit mala magdalena qn cū ista
tabula ad portas paradisi puenit.
ymo etiam multas alias virgines q
erat in nauem innocentie transcedit
a qntu ab meltu a qntu ab pmū
Berni. Si ut em de nō puerabit bo-
nis eos q abulant in innocentia: ita
nō puerabit eos bonis q abulant in
pma siue in pacia. Quia vero mlti
fuit q pitiū tabulam pme. Jo deus
parauit eciū adiutorium. s. potē. v. me-
ritū dominice passionis. Tunc em
pons factus ē nobis cuius pile ut
dictum est hodie sunt fundate.

119

In parasceue autem quatuor tabule fuerunt superinducte quare una fuit de palma. Secunda de oliva. Tertia de cedro et quarta fuit de ciprissimo. Quia de his quatuor lignis crucis christi facta fuit. Deinde super has trabes posita fuit tabula et fracta est id est caro christi purissima que quatuor fuit clavis clavata. Ideo non restat nisi super hunc pontem ascendat homo et ad patrem securum perget. Secundo dicitur pontifex propter habitum. Habuit enim amictum quoniam fuit relatus ab albam quodam fuit ab rege heros circumdatum vestee alba. Plane tum quodam teste purpurea induitus fuit. cingulum et stolam quod ad columnam ligatus fuit. Manipulus quodam in manibus perforatus fuit. Mitram quando spinis fuit coronatus. Baculum pastorem quodam sibi in manibus data fuit atque. Sandalia quoque quoniam clavos habuit in pedibus. Tercio dicitur pontifex propter vinculum misterium. Solent enim pontifices quando secrantur inungui. Christus fuit inunctus a patre a matre amagdalena et inde. A patre fuit inunctus in vincione carismatis post. Vixit te deus tuus oleo leticie pre consortib[us] tuis Olim enim deus erat homini durus sed modo est vinculus: et ideo factus est flexibilis mansuetus. Iohannes dicit. Vixit te deus tuus. Erat iratus: sed modus factus est letus. Ideo dicitur oleo

leticie. Erat auarus: sed modus est largus. Ideo subditur. pro consortibus tuis Deus enim dedit christo spiritum sine mensura. De eius plenitudine accipiunt universi. Secundo fuit vinculus a matre vincula ne lacrimarum quando scilicet eius corpus patibulo fuit depositum. Unde potest dici de ea quod dicitur de Anna Thos. xiiij. flebat igitur mater eius irremediabiliter lacrimis atque dicebat. Deu mihi fili. lumen oculorum meorum. solatum vite mee. baculus senectutis mee. Erat quidem lumen oculorum suorum quia oculum intellectus illuminabat divina sapientia. oculum affectus celesti gratia. Erat solitu[m] vite sue quia totam gaudium suum erat stare eum filio suo: loqui cum eo et videre eum erat a baculo senectutis sue: quod cum esset fere quadragenaria. ideo filius sui auxilio indigebat. Christus tamen loco sui dimisit ei iohannem evangelistam quae respectu sui erat baculus arundineus et infirmus. Tercio fuit vincula magdalena quae ipsum iuxxit in capite in pedibus et in toto corpore ipsum inungere voluit quando ad monumentum cum aromatibus venit. Per quod datur intelligi quod illi vngut christum in capite qui ex deuotione affitiuntur in sua divinitate. Illi enim vngunt in corpore qui affitiuntur in humanitate sua sive etiam in passionem sua. Illi etiam vngunt eum in pedibus qui

*pontificis officium
quod est missus*

misericordes sunt pauperibus.
Quarto fuit vñct^a iudicis quādo
ip̄sū in toto corpore vñcēt. quā
do tu; cō:p⁹ sanguine impleue
runt. Vnde angeli admirantes cū
sic inunctum dixerunt. Psai. līij.
Quis est iste qui venit de edom tī
dī: s̄ vestib⁹ de loca. Idem. Quare
rubrum est indumentū tuum: et
vestimentum tuū sicut calcantū
in torculari. Edicitur pontifex xp̄ e
officiū. Est autē officium pontifi
cis triplex. Num est p populo
orare. Secundum est sacrificium
offerre. Tertium est prebendas
a beneficia distribuere. Primū
igitur officium est p populo orare.
Leuit. v. Rogabit p eo sacerdos:
et p populo ei⁹ vt dimittantur ei
peccata tē. Christ⁹ em̄ orauit m^l
tipliciter p nob̄s. Orauit em̄ re
bis. Job. xvii. Non p eis rogo tā
tum: sed p omnib⁹ qui credituri
sunt per eos siue per verba eoꝝ in
me. Orauit lacrimis. Ad heb. v.
Qui i dieb⁹ carnis siue scilicet mor
talitatis siue preces supplicationes
et ad illum qui posset eum saluū
facere a morte cui; clamore valido
et lacrimis offerens exaudit⁹ est
pro sua reverentia. Orauit sanguine.
Ad hebre. xiij. Accessistis ad
sanguinis aspercionem meli⁹ lo
quentē ꝑ abel. Sanguis em̄ abel
petebat vindictā: sed sanguis xp̄i
petit misericordiā. Orat quotidie
per cicatricū representationē. Ad
heb. ix. Intravit in ipsu. n celū v

apparet a vultū dei pro nobis p̄s
Respicere in fatiem xp̄i tui. Vbi di
cit sanct⁹ Augustin⁹. Si non vis
o pater respicere in nos preter
nos. Salte in respice in fatiem xp̄i
tui propter nos alapis cesā. Spu
tis maculatam. morte pallidam.
De⁹ enim in fatiem filij espitiēs a
ꝑ care nos emit videntis a nos re
spicit a partit. Bernard⁹ Secutū
accessum hales o homo ad deum
vbi stat mater ante filiū: filiū an
patrem. Mater ostendit filio pe
ctus a vbera. filiū patris cicatrices
et vulnera. Nulla igitur potest ēē
repulsa vbi tot occurunt carita
tis insignia. Secundū officium pon
tificis est sacrificium offere. Ad he
breo. v. Omnis pontifex ex homi
nibus assumpt⁹ ex hominib⁹ co
stituitur in hijs que sunt ad deū
vt offerat dona a sacrificia. Chu
sus enim dicitur pontifex. quia
seipsum obtulit immaculatū
Vnde ad hebreo. nono Per spiri
tum sanctum seipsum obtulit im
maculatum deo. non solum in sa
crificium sed etiaꝝ in holocaustū.
Ad hebreo. decimo. Holocausta
et pro peccato tibi non placuerūt
tunc dixi. Ecce removit scilicet de
me facerent holocaustum dicitur
autem holocaustum quasi totum
incensum. ab holon quod est to
tum et cauria quod est incendiū.
Christus enim in sua passione
fuit totū in censu a inflammari
quod patet per quatuor signa.

Primo scilicet per signum quod valde
fudauit. Secundo per signum quod val-
de fuit. Tertium signum quod totus
rubiuit in corpore. Quartum signum
quod vestes in cruce non portauit. Pri-
mum igitur signum est quod christus
totus fuit inflamatus quod fudauit.
Luc. xviiij. factus est fudor eius tan-
quam gutte sanguinis decurrentis in ter-
ram. Quarto aliquis stat ad pyrum
ignem fudat in fatie. quarto vero
stat iuxta fornace; fudat in corpo-
re. Magnus ignis amoris in pectore
christi fuit quoniam in toto corpore fudauit
quando fudor eius in terram decur-
rebat. quarto humor fleumaticus
in humorem sanguineum conuer-
sus erat. Secundum signum est quod val-
de fuit. Iohann. nono. Sitio. Ho-
mo enim alde inflammatus. con-
fuevit esse valde fribundus. Bernardus
Sitio ait christus non doleo. O do-
mine quid sitis etdem vestram sa-
lutem vestram. gaudium vestrum
Plus animae cum vestra in quod cor-
poris erutatus me tenet. Et si non
me saltem vestri misericordia. Ter-
tium signum est quod totus in corpe
suo rubiuit ex eo quod totus sanguine
plenus fuit. Homo enim stans ad
parvum ignem rubet in fatie; sed stans
ad fornacem rubet in toto corpore.
Ex quo videtur quod magnus ignis
amoris in corde domini nostri ihu-
christi feruebat. Corpus quidem
eius quod album fuerat et candi-
dum a per munditiam et per puri-
tatem postmodum factum est eu-

bicandum per sanguinis effusio-
nem. Et tandem nigrum per mortis
palorem. De his tribus dicitur
Canticorum quinto. dilectus me-
us candidus et rubicundus; electus
ex milibus. In hoc enim quod dicitur
candidus notatur sua munditia
et puritas. Per hoc autem quod dicitur
rubicundus notatur sua feruens
caritas. In hoc vero quod dicitur elec-
tus ex milibus notatur sue mortis
migredo. quia ipsa sua migredo fu-
it nostra spes solitudo et pulchritu-
do. Quartum signum est quia
ipse dominus noster ihesus christus
vestes in cruce non poterat ferre;
sed nudus ascendit. Ac si ipso fa-
cto diceret. Tanto igne caritatis
ardeo quod vestes ferre non valeo. Hoc
enim figuratum est. secundi Regum
sexti. Lusit dauid nudus ante ar-
cham domini. Per archam enim
crux domini nostri ihesu christi sig-
nificatur: in qua profunda misere-
ria continentur coram qua domi-
nus noster ihesus christus lusit:
qui cum multo gaudio crucem fu-
stiuimus et nudus lusit. quia nudus
in cruce ascendit. Tertium benefi-
cium pontificis est prelendas et be-
neficia distribuenda sicut dominus
noster ihesus christus in cruce exi-
stens diuersas prelendas distri-
buuit. de quibus etiam sic dicit be-
atissimus ambrosius. Auctor hu-
mani generis in ipsa cruce sancta
existens pietatis officia diuide-
bat. Persecutionem apostolis.

Pacem discipulis: corpus iudeis.
patri spiritum: virginē parānym
phū: latromī paradisū: peccatorū
bū infernum. ch̄ristianis penitentia
tibus crucem penitentie delegauit
Prebenda igitur quam deus dedit
apostolis fuit mors a persecutio
Johā. decimoquinto. Si me pse
cuti sunt a vos persequētur. Prebend
a quam dedit alijs qui nō fuēt
adeo fortē fuit pax a tranquilitas
mentis. Johā. decimoquarto. Pa
cem relinquor vobis: pacem meam
dovobis Prebenda quam dedit iu
deis fuit corpus proprium ut ipſū
ecūcifigerent. vulnerarent a penit
afficerent ut sic nostra redempcio
pliceretur. Job nono. Terra idest
caro ch̄risti de nostra terra assu
pta data est ei in manus impnū id
est inde. Prebenda quam patri ce
lesti dedit est spiritus hūis quem
in suis manib⁹ omendauit. Luc. x
xiiij. Pater in manus tuas omēdo
spiritum meū Prebenda quā dedit
matri fuit iohes euāgelista quez
sibi parānym phū custodem dimi
fit. Joh. xix. Mulier ecce filius tu⁹
Prebenda quam dedit latromī fuit
paradisus. Luc. xxij. Amē dico ti
bi. ecce quāta securitas qđ hoc si bi
iurauit. Quia hodie. ecce quāta ce
leritas. uia nō dixit ad mensē vel
ad annū expecta. Quia metuz eris.
Ecce qđ teata sotietas. In p adiso.
Ecce quāta loci amenitas. Preben
da quā dedit peccatorib⁹ fuit infer
n⁹. Math. xxv. Discedite a me ma

ledidi in ignem eternū. Prebenda
quā dedit xpianis fuit crux penit
tie. Luc. ix. Si quis vult post mere
mire abneget se metipsum a tollat
crucem suam a sequatur me

Sequitur sermo tertij eiusdem.

Ihesus abscondit se a exi
uit de tēplo ac. ubi supra.
Dñs noster ihesus xp̄us si
aliquando dicebat verba: hec ordi
nabat ad nostrā instruzione; Si
aliquando fatiebat miracula: hec
ordinabat ad nostrām consolati
onem. Quia sicut dicit Bern. Vi
tes angustias dñmī nostri leui
portabim⁹ nostras. Si fatiebat ali
qua: hec ordinabat ad nostrām re
formationē: vnde in hoc facto quo
scilicet xp̄us se abscondit informa
mur ut nos furentibus subtraha
mus. Notandum autem qđ domin⁹
aliquādo fugiebat. aliquando oc
currebat. aliquādo se occultabat.
Fugiebat quidē honores sicut pa
ter Johā. sexto ubi dicitur. Ihesus
autē cum cognouisset. quia ventu
ri essent ut caperent eū a facerent
eū regem fugit in montem ipse
solus. Occurrebat autem suisceu
tis oribus. sicut pat; Math. vice
fimo sexto Surgite eamus scilicet
obuiāz eis. Ecce approximabit
qui me tradet. Abscondebat se do
min⁹ nostre ihesus christus a in
deis furentibus ut scilicet ipse ab
ipsis indeis subterret occasionē;

furendi sicut patet hic. **I**git̄ per
 tria exempla dat nobis tria salu-
 tifica documenta. sc̄. vt fugiamus
 mundi p̄sp̄ra. & desiderem⁹ p̄ ip̄o
 pati adūsa. & vitem⁹ iurigia. **N**os
 autē trariū facim⁹. desideramus
 enim p̄sp̄ra ac aduersa evitam⁹
 & litigij nos immiscem⁹. **P**rimo
 igit̄ xp̄us fugit honores: vt do-
 ceret nos mundanos honores eē
 fugiēdos. **I**ta est em̄ de honorib⁹
 mundani sicut de vmbra. Si em̄
 homovmbra; precedentē vult īse
 qui: ipsā nō apprehendet. Si a vmb-
 ra subsequentez vult fugere: ip-
 sam nō euadet. Si quidē honores
 mundani fugiūt suos appetitores:
 & sequuntur suos ōceptores. **E**ccl.
 xi. Si secutus fueris: nō apprehē-
 des & non effugies cū precurreris
In hoc tamen sūt pares. honor p-
 curatus a honoris typatus: q̄ in
 star vmbre cito trāsierunt & cito
 eē desinunt. **S**ap. v. Transierunt
 omnia illa tanq̄ vmbra. **N**ec sim-
 plicerat transierunt sed cum pici-
 lo ipsos habentū transiūt. Quā-
 to enim maior est ascensus: tāto
 periculosior ē casus. Qui de plano
 a infimo loco eadit: cito resurgit
 Qui autē de alto eadit: surgere ne-
 quit. Rami autē arboris sicut dīc
Crisost. qui sunt in summitate: ci-
 to avivento & franguntur. Qui au-
 tem sunt in radice ōseruantur. **V**n-
 de etiam ait quintin⁹ quendā di-
 xisse alexādro q̄ licet arbor mag-
 na dīn crescat tamen vna h̄oā ex

tirpatur. Et licet leo sit rex anima-
 tium: tamē efficitur cibus vermi-
 um. **S**ecundo per hoc q̄ dominus
 noster ihesus christ⁹ suis crucifix-
 oribus obuiavit dat nobis exem-
 plum q̄ aduersa non detem⁹ fu-
 gere sed pro ipso pati & desiderare
 ea detem⁹. Et hoc ipse nobis con-
 fuluit verbo. cum dicit **L**uce nono
Si quis vult post me venire abne-
 get semetipsum tollat cruce; su-
 am & sequatur me & exemplo. q̄
 carni dura & molesta semper ele-
 git̄ ī natitate & invita & ī mor-
 te. **V**nde beatus augustin⁹. Oīna
 terrena contempnit homo dīc ut
 contemnda ea monstraret; et
 omnia aduersa sustinuit ut susli-
 nenda ea doceret & nec ī istis ti-
 meretur aduersitas nec ī illis po-
 neretur felicitas. **T**ali igit̄ con-
 siliario id est christo credendum
 est. quia nec fallere potest nec fal-
 li. **S**unt autem alii stulti consilia
 vñ quib⁹ communiter homines
 magis credunt scilicet dyabolus
 mund⁹ & caro. dyabol⁹ enim con-
 sulit ut appetam⁹ honores & subli-
 mitates. **M**undus consulit ut ap-
 petamus terrenas diuitias. **C**aro
 vero cōsulit ut appetamus carna-
 les voluptates. **D**e hijs trib⁹ con-
 siliarijs dicitur ecclasticivice
 mōnto. **T**res sp̄ties odiuit ami-
 ma mea scilicet pauperem super-
 bum diuitem mendacem & senes-
 satum & insensatum. **P**auper si-
 perbus est ipsa caro que pauper

est in nativitate quia nuda nascit
Pauper in vita: quia alienis idu-
mentis et alimentis confouetur.
Pauper in morte: quia a cito sepe
lietur. Paup enim dicitur quasi
paupotens vel paup imperans vel
parum portans est igitur caro in
nativitate paup et parum potes:
qr puer quando nascitur est om-
nino impotens et infirmus. Invita-
autem debet esse parum imperans: qa
non debet impare racomi sed fibi
subiecti. In morte vero est parum
portans: qr de omnibus diuitiis su-
is nihil secum ferre potest. Et quoniam
caro sit paup: tamen sepe supbit
quando scilicet racomi contradicit
dives mendax est mundus. Est enim
dives: quia multa tempore alia pos-
sident. Est enim mendax qr non at-
tendit quod promittit. Nam diuitiis
promittit satietatem et dat vacuitatem
Ecclesi. v. Avarus non implebitur
pecunia. In deliciis promittit dele-
ctationem: et dat amaritudinem
Vnde dicitur de carnali voluptate
Proverb. v. Novissima illius amara
quasi absinthium. In honoribus
promittit sublimitatem: et dat subi-
tam dejectionem. Job. xxx. Eleuasti
me et quasi supra ventum ponens al-
lisisti me valde. Senex fatuus et insen-
satus est dyabolus. Differt autem fa-
tuus et stultus. Ssatutus enim dicitur
qui sando et loquendo sua et stultitiam
manifestat. Stultus autem dicitur econtra
qui si stolidus. qui si ad omnia quod vi-
det et audit stupet et rindere nescit.

Senex enim secundum ysidorū dicitur qsi
sine sensu. Et subdit. Nam pbi dic-
tūt stultos esse homines frigidi sa-
guinis: per rudes vero calidi. Un-
de senes in quibus iam friget sang-
uis et puel in quibus nondū calidus
minus sapient. Pueri igitur nondū
sapient quia nondum in eis sang-
uis in caluit. Senes desipiunt quia
in eis infigidatur sanguis. Juve-
nes et etate viriles acute sapient:
qr in eis sanguis incalescit. Antiqui
enim habent sensu matrum quia eo
rum sanguis non est frigidus neque ca-
lidus: sed temperatus. Job dicitur Job
xiiij. In antiquis est sapientia: et in
multo tempore prudentia. Est igitur
dyabolus fatuus et insensatus sene-
x propter antiquitatem: qr sicut dicitur
Job. xi. Ipse est principium viae
dei. Ssatutus qr suam stulticiam sando ma-
nifestauit quoniam dixit. Ylai. xijij. In
celum ascendit: super astra celi exal-
tabo solium meum et ceterum. Insensatus: qr
bona quae a deo accepit suare nesci-
vit. Tercio pro hoc christus se abscon-
dit dat nobis exemplum quod a furebus
debet nos subtrahere. ne negligat
ira in nos apostoli incitaria inflama-
ri. Nam contra furorem et iram in deo christus
quoniam est media hinc evitetur. Primum
fuit patientia vera; seruando. Se-
cundum fuit oīno tacendum. Tertium
fuit verba pacifica respondendo.
Quartum fuit ab eis recedendo. Quin-
tum fuit beneficia largiendo. Pri-
mum quidem remedium quod christus
habuit contra furorem et iram

indeoꝝ fuit patientia verā seruatiꝝ. Ira enim quatuor grad⁹ habet.
 Primi tantum in animo. Secundi est quād manifestatur exteriori
 signo. Terti⁹ est quād ostendit
 inuarioso verbo Quart⁹ est quan-
 do exerceat otium etioso facto. Isti
 em̄ quatuor modi a grad⁹ ponuntur **Matth. v.** Audistis q̄r dictum
 est antiquis. Nō occides. Ecce ira
 i facto Omnis qui irascitur fratri
 suo. Ecce ira in animo. Qui autem
 dixerit fratri suo racha. Ecce ira in
 signo. Cui autē dixerit fatue. Ecce
 iram in verbo. Nullo istoꝝ p̄s vñ
 q̄ fuit omotus. Unde dicit **Isa.**
 lxi. Non erit tristis neq; turbulenta.
 t⁹ Nō em̄ hūit ipatientia in anno
 Ieo dicit. Nō erit tristis. Nec ex-
 teriori signo. Ideo dicit. Neq; tur-
 bulent⁹. Neq; in verbo. Ideo dicit
 Nō clamabit. Nec in facto. id si
 calamū oquassatū n̄ oteret. Illos
 em̄ qui sunt oquassati dineris
 temptacionib⁹ nō oteret sed repa-
 rat. Illos em̄ in qb⁹ fere extinct⁹
 est ignis diuini amoris nō extin-
 guit. sed reaccendit a inflamat⁹.
 Secunduz remediū qd̄ xpus ha-
 buit otra iudeos furentes. fuit
 om̄ino i tacēdo. sicut patet q̄ corā
 herode a pilato a alijs iudeis tpe
 passionis sue tacebat. Scīens q̄ ex
 h⁹ ampli⁹ fuissent inflamat⁹ **Isa.**
 xlii. Tacui semp a filiis patiens
 fui. Et iste est optim⁹ mod⁹ extin-
 guendi ignē furoris qn̄. s. furen-
 ti nihil respondetur. Sicut em̄ ig-

mis deficit quād ligna nō appo-
 nuntur sic ira furentis evanescit
 quād fibiverba nō respondet
 Provi. xxvi. Cum defecerint ligna
 extinguetur ignis a fusuracōne
 subtracta iurgia oquiescūt. Quā-
 do vero q̄s litigat tūc ligna parit
 a furetis irā inflamat⁹. Eccl. viij.
 Nō litiges cū homine ligato a n̄
 struas in ignē ipsius ligna dicit
 em̄ Cris. q̄ qn̄ aliquid iactat si re-
 sistens inuenit valde ocutitur. Si
 aut̄ nō inuenit p̄ aerem dissolu-
 tur. sic etiā iracūd⁹ fali quē eſſitē
 tem inuenit ampli⁹ inflamat⁹.
 Si vero nō inuenit tranquillatur.
 Eccl. xxvij. Scdm̄ ligna silue sic
 ignis exardecet a scdm̄ virtutem
 hominis sic iracūd⁹ illi⁹ erit Gre-
 go. Imitacōe em̄ dei gloiosi⁹ ē irā
 tacēdo fugere q̄ tñdendo superare
 3. **Tertiu** remediū q̄ xpus habuit
 otra iudeos furentes fuit iherba
 pacifica respondendovt pat̄z hic.
 Cuj em̄ verbū inuicioſū iudei si-
 bi dixissent. s. q̄ demonū haberet
 Ille humilit̄ a pacifice respondit
 dicens. Ego demonū non habeo
 Et vide q̄a duo fibi imponebant
 Vnum. s. in quo nō erat magna
 vis fatiēda a poterat sustineri sci-
 licet q̄ esset samaritan⁹ q̄r sama-
 ritanus custos interptatur. Et ip-
 se est custos Jurta illud p̄s. Nisi
 dñs custo dierit ciuitatē a cetera.
 Aliud qd̄ continebat infamiaꝝ a
 non poterat sustineri si demonū
 haberet. Ideo dominus ad primū

mihil respondit. De secundo autem
humiliter se excusauit. i hoc das
nobis exemplum ne ad omnia que
de nobis dicuntur videamus sed si ta
lia sunt que tolerari potest dissimule
mus. Si autem infamia important:
nos humiliter excusemus. Beda
duo proposita illata fuerunt Vnde nega
uit et aliud tacendo ostesit Hic enim
dominus in semetipso probavit exem
plum patientie ut eo tempore quo
a primis ex falsitate contumelias
aceperimus eorum etiam re vera mala ta
ceamus. Et iste est optimus modus extin
guendi iram furentis. s. verba paci
fica respondendo. Cor enim iracundi
istar oile ebullire coheruerunt. Proverb.
xv. Os stulti ebullit stulticia. Si
cuit enim cessat ebullio olle quando
aqua frigida apponitur: sic cessat
ebullio ire quoniam verba pacifica re
spoden. Proverb. xv. Responso mol
lis fragit iram; sermo durus susci
tat furem. Quartum remedium quod
habuit Christus contra iudeos furen
tes fuit ab eis recedendo sicut post
hic. Greg. Exemplo dominus nobis
loquitur ut cum non possumus resistere
iram superbiens declinemus. Et iste
est alius modus extinguendi iram fu
rentis ut s. ille contra quem furit ab
eius presentia recedat. Sicut enim vas
quoniam fortiter bullit si ab igne eleua
tur cessat ebullio eius: sic quoniam ille
contra quem furit recedit a elongat
cessat illius ire inflamatio. Proverb. l.
Honos est homini quod separat se a con
tentionebus. Omnes autem stulti mi

scerentur tunc Quintum remedium quod
habuit Christus contra iudeos furentes
fuit beneficia largiendo. Vnde postquam
iudei sibi direxerunt. Demonum hales
Propter talia improperia non ces
sauit eis impetrare documenta sa
lutaria dicens. Amen dico vobis.
Si quis sermonem meum seruauerit:
mortem non gustabit in eternum. Glo
sa. hic discat homo Iesus malum per
malum non redire sed bonum. Ex tali
modo enim beneficiis peiores facti sunt
dicentes. Num cognovimus quod demo
nus hales. Beda. Sic accepta con
tumelia bonus fit melior ita mali
de beneficiis sunt deteriores. Aliqui
tamen de beneficiis sunt meliores. Vnde
dicitur. ad Roma. xiiij. Si inimicus
tuus esurierit cibis a illis. Si sitis: poti
us da illi. Hoc enim fatiens carbones
ignis congeres super caput eius. Car
bones isti secundum glossam sunt vel feruor
caritatis ad quam amplius incitat.
Vel amor sancti spiritus ad quem
inflamatur. Vel ardor penitentie
ad quam provocatur.

Dominica palmarum.

Sermo primus.

Quoniam appropinquantibus ihu
sus iter solitam recessit bethsage ad mo
ste obiectum. Mat. xxi.
Appropinquante die passiois Christi
appropinquare voluit ad loca pas
simis ut voluntate se pati ostenderet